Στάδια της [πολιτικής] λύσης του 21

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΘΕΜΑ "ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΗΤΑΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟ"

ΙΟΥΝΙΟΣ 1825: ΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ (Επιτροπή Ζακύνθου)
ΣΕΠ-ΟΚΤ 1825: ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ (Γεώργιος Δ΄, G. Canning)
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1826: Γ΄ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ (Επικύρωση της Αίτησης Προστασίας & Κατάργηση Βουλής-Κυβέρνησης)
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1826: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ (Ρωσία - Μ. Βρετανία)
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1826: ΥΠΟΜΝΗΜΑ Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΣΑΡΟ ΝΙΚΟΛΑΟ Α΄
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1827: ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ (Συνέχεια της Γ΄ Εθνικής Συνελεύσεως)
ΙΟΥΛΙΟΣ 1827: ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ (Ρωσία - Μ. Βρετανία - Γαλλία)
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1827: ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ (Ατελής εφαρμογή του μυστικού άρθρου της Συνθήκης του Λονδίνου)
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1828: ΑΦΙΞΗ ΤΟΥ Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΣΕ ΝΑΥΠΛΙΟ-ΑΙΓΙΝΑ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1828: ΕΝΑΡΞΗ ΡΩΣΟΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΜΑΡΤΙΟΣ 1829: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΛΟΝΔΙΝΟΥ (Πίεση των τριών Δυνάμεων προς την Πύλη η οποία απορρίπτεται)
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1829: ΣΥΝΘΗΚΗ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (Αποδοχή ήττας από την Υψηλή Πύλη)
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1830: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΛΟΝΔΙΝΟΥ (Ανεξαρτησία* - περιορισμός των συνόρων - Λεοπόλδος Σαξ Κομπουργκ Γκότα)

(ΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΟΝ *)

(Φάκελλος ἴδιος ἐν τῷ τμήματι τῶν χειρογράφων
τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης).

Ὁ Κλῆρος, οἱ Παραστάται, οἱ Ἀρχηγοί, Πολιτικοὶ
καὶ Στρατιωτικοὶ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Αον Παρατηροῦντες ὅτι διὰ τὰ ἀνεξάλειπτα δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας καὶ κυριότητος, διὰ τὰς ἐπικρατούσας ἀρχὰς τῆς Θρησκείας

(*) Τοῦ ἐπισημοτάτου ἐγγράφου τούτου ὑπεγράφησαν πλείονα τοῦ ἑνὸς ὅμοια πρωτογραφα, ὅπως μηαπωλεσθῇ, ὡς φαίνεται, ἐξ αὐτῶν τι περιεσώθησαν λοιπὸν εἰς χεῖρας τοῦ Διον. Ρώμα ἐν ὅλῳ πέντε πλήρη καὶ ἓν μέρος τοῦ ἕκτου φέρον τὰς τελευταίας γραμμὰς τοῦ κειμένου καὶ τας ὑπογραφάς.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἔχει μέχρι τοῦδε πολλάκις δημοσιευθῇ, αλλ' ἄνευ τῶν ὑπογραφῶν καὶ ὄχι ἐκ τοῦ πρωτογράφου, ὡς ἐν τῷ παρόντι Ἀρχείῳ.

καὶ Ἐλευθερίας καὶ διὰ τὸ ἐκ φύσεως ἔμφυτον, τοῦ νὰ διατηρῇ καὶ ἀσφαλίζῃ ἕκαστος τὴν ἰδίαν ὕπαρξιν, οἱ Ἕλληνες ἐνωπλίσθησαν μὲ τὰ ὅπλα τῆς Δικαιοσύνης καὶ εἰς διάστημα πλέον τεσσάρων ἐτῶν ὑπέστησαν ἀποφασιστικῶς καὶ σταθερῶς κατὰ τῶν Δυνάμεων τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αἰγύπτου, πεζῶν τε καὶ ναυτικῶν, καὶ εἰς ὅλους τούτους τοὺς κινδύνους τώρα ἠφάνισαν καὶ τώρα ἄμπωσαν τὰς κολοσιαίας δυνάμεις τῶν ἐχθρῶν, καί, τελευταῖον, στερημένοι παντὸς μέσου ἀνήκοντος εἰς τοιοῦτον ὑψηλὸν ἐγχείρημα, καθιέρωσαν οὗτοι διὰ τοῦ αἵματός των τὰ πολύτιμα αὐτῶν δικαιώματα καὶ ἔδωκαν εἰς τὸν ἐκπεπληγμένον κόσμον ὄχι τόσον κοινὰς ἀποδείξεις, δι' ὅσον εἶναι ἱκανὸς ἕνας λαός, ἐκ φύσεως γεννημένος διὰ νὰ ζῇ ἐλεύθερος καὶ ὅστις ἤδη ἐδυνήθη νὰ διασπάσῃ τοὺς βρόχους μιᾶς ἱκανῶς πολυχρονίου καταθλιπτικῆς δουλείας.

Βον Παρατηροῦντες, ὅτι ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων μιᾶς πάλης οὕτως ἀνομοίου, ἀπέκτησαν οἱ Ἕλληνες τὴν ἀπαράμιλλον ἀπόφασιν τῆς πολιτικῆς αὐτῶν καταστάσεως.

Γον Σκεπτόμενοι, ὅτι πράκτορές τινων(*) ἠπειρωτικῶν Δυνάμεων, ἂν καὶ χριστιανῶν, δὲν διεφύλαξαν ὁδηγίαν, συνεχομένην μὲ τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας αὐτοὶ ἐστερέωσαν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους τῶν αὐτῶν δὲν ἔλειψαν νὰ ἐκβῶσιν συνεχῶς ἀντιρρήσεις πολιτικαὶ πολυμόρφου οὐσίας καὶ χαρακτῆρος.

Δον Παρατηροῦντες, ὅτι τινὲς τούτων τῶν πρακτόρων(**) παίζουν διὰ τῶν ἀπεσταλμένων των ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ὥστε νὰ εἰσχωρήσῃ εἴς τινας Ἕλληνας ἡ κλίσις, διὰ νὰ συστήσουν νέους σχηματισμοὺς πολιτικούς, ἁρμοδίους πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰ τέλη τῶν τοιούτων παρακινητῶν.

Εον Παρατηροῦντες, ὅτι ὄχι ὀλίγους κατατρεγμοὺς καὶ παρεκβάσεις ὑποφέρει ἡ νόμιμος καὶ τακτικὴ κίνησις τοῦ ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ ἀπὸ τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Θαλασσίων Δυνάμεων τινῶν Βασιλειῶν, οἵτινες κατὰ πάντα τρόπον πειράζουν τὰ καθήκοντα τῆς διακηρυχθείσης οὐδετερότητος ἀπὸ τὰς Αὐλάς των εἰς τὰς Συνελεύσεις τοῦ Λεϊβὰχ καὶ Βερώνης.

Ϛον Παρατηροῦντες μὲ μεγάλην θλίψιν αὐτοὺς τοὺς Χριστιανοὺς ὁπλιζομένους ἐναντίον τῶν ὀπαδῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ εἰς βοήθειαν

(*) Ἓν ἐκ τῶν πρωτογράφων ἔχει διὰ χειρὸς τοῦ Διον. Ρώμα, ἀντὶ «πράκτορες»: «σημαντικὰ ὑποκείμενα.»

(**) Ὁμοίως «ὑποκειμένων».

ἐκείνων τοῦ Ἀλκορανίου, εἰς τρόπον, ὥστε, στρατιῶται εὐρωπαῖοι, ἐναντίον πάσης ἀρχῆς ἀληθοῦς πολιτικῆς καὶ ἠθικῆς, σπεύδουν νὰ διδάξουν, διορίσουν καὶ ὁδηγήσουν τὰ στίφη τῶν βαρβάρων, διευθυνόμενα νὰ λεηλατήσουν τὴν ἱερὰν ἐκείνην γῆν, ἥτις σκεπάζει ἀνάμικτα καὶ συγκεχυμένα τὰ ἀθάνατα κόκκαλα τῶν Κιμώνων, τῶν Τσαμαδῶν, τῶν Λεωνιδῶν, τῶν Βοτσαρῶν, τῶν Φιλοποιμένων, τῶν Νικηταραίων καὶ Κολιαίων, ὅπερ ἐμποδίζει τὰς προόδους τῆς ἱερᾶς ὑποθέσεως τῆς Ἑλλάδος.

Ζον Παρατηροῦντες, ὅτι ἡ Διοίκησις τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, εὐτυχὴς εἰς τὸ νὰ διευθύνῃ λαὸν ἐλεύθερον, εἶναι ἡ μόνη, ἥτις διετήρησε μέχρι λεπτοῦ καθαρὰν τὴν οὐδετερότητα, περιφρονοῦσα νὰ μιμηθῇ τὰς ἀναφανδὸν βίας ἢ τὰς νεφώδεις διαχειρίσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπ' ἄλλους ἀδικκόπως ἐπράχθησαν καὶ πράττονται εἰς τὴν Ἑλλάδα, Κωνσταντινούπολιν καὶ Αἴγυπτον.

Ηον Σκεπτόμενοι, ὅτι ἡ Βρεττανικὴ ἀδιαφορία δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀντιροπήσῃ τὸν ἤδη ἐπηυξημένον ἐξωτερικὸν κατατρεγμὸν πρὸς βλάβην τῆς Ἑλλάδος.

Θον Παρατηροῦντες, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὄχι ἀπὸ χαύνωσιν δυνάμεων, οὔτε ἀπὸ ἀδυνατισμένην ἀπόφασιν, δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ προσεπιχειρῇ, ἀλλὰ διὰ τὰ προρρηθέντα αἴτια καὶ μάλιστα τὴν πηγάζουσαν ἀπὸ τοῦ να μὴν ἔλαβε ποτὲ Διοίκησιν ὑπερτέραν τῶν παθῶν καὶ σχέσεων.

Ιον Παρατηροῦντες, ὅτι οἱ Ἕλληνες, εἰς τοιαύτην γενναίαν μάχην, ἢ πρέπει νὰ ἐκβῶσιν ἀπὸ ταύτην νικηταί, ἢ θέλουν εἶσθαι τελείως ἀφανισμένοι, ἐπειδὴ οὐδὲν μέσον εἶναι, τὸ ὁποῖον νὰ δύναται νὰ τοὺς ἀποσπάσῃ ἀπὸ ταύτην τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἤδη κατήντησεν ἀπὸ τὰς φορὰς τοῦ πολέμου καὶ τοῦ χρόνου ἄφευκτος.

ΙΑον Παρατηροῦντες, τελευταῖον, ὅτι ἂν ἀπὸ ὑπερτάτην χάριν τῆς Προνοίας, εὑρίσκωνται στερεωμέναι πλησίον μας αἱ βρεττανικαὶ δυνάμεις, χρεωστεῖ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὴν παροῦσαν αὐτῆς κατάστασιν νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τοῦτο ἐγκαίρως, ὡς καὶ νὰ ἐλπίσῃ εἰς τὴν εὐθύτητα καὶ φιλανθρωπίαν τῆς ἰσχυρᾶς αὐτῆς Διοικήσεως.

Ὅθεν, πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἱερῶν δικαιωμάτων τῆς τοῦ Κράτους ἐλευθερίας καὶ ἱκανῶς στερεᾶς πολιτικῆς ὑπάρξεως, ἡ Ἑλλάς, διὰ τῆς παρούσης δημοσίας πράξεως, προσδιορίζει, θεσπίζει, ἀποφασίζει καὶ βούλεται τὸν ἑπόμενον

Νόμον.

Α'.) Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, δυνάμει τῆς παρούσης πράξεως, θέττει ἑκουσίως τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην τῆς αὐτοῦ Ἐλευθερίας, Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως ὑπὸ τὴν μοναδικὴν(*) ὑπεράσπισιν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.

Β'.) Ἡ παροῦσα αὕτη ὀργανικὴ Πρᾶξις τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους συνοδεύεται μὲ ἐπὶ τούτῳ διπλοῦν ὑπμόνημα πρὸς τὴν Σεβασμίαν Διοίκησιν τῆς Αὐτοῦ Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος κατ' εὐθεῖαν εἰς Λονδῖνον καὶ συγχρόνως ἀποστέλλεται ἐμμέσως διὰ τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ Λόρδου Μεγάλου Ἁρμοστοῦ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος εἰς τὰς Ἑνωμένας ἐπαρχίας τῶν Ἰονικῶν Νήσων.

Γ'.) Οἱ Πρόεδροι τῶν εὐτάκτων Βουλευτηρίων τοῦ Κράτους, ξηρᾶς καὶ θαλάσσης θέλουν ἑτοίμως ἐκπληρώσῃ τὸν παρόντα NOMON.

(Ὑπὸ τὸ πρῶτον τοῦτο πρωτόγραφον, ὡς καὶ ὑπὸ τὸ τελευταῖον, φέρεται χρονολογία ι)

Ἐν Πελοποννήσῳ, τῇ . . .Ἰουνίου 1825.

(Καὶ μία ὑπογραφή :)

Ὁ Πρόεδρος τῶν κατὰ ξηρὰν εὐτάκτων Βουλευτηρίων
τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ Γενικὸς Ἀρχηγὸς
τῶν κατὰ γῆν Δυνάμεων
Θ. Κολοκοτρώνης.

(Τὰ λοιπὰ τέσσαρα φέρουσιν ἐν τέλει τὸ ἑξῆς :)

Ὁ Πρόεδρος τῶν εὐτάκτων συσσωματώσεων τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ λοιπῶν μερῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ἀρχιναύαρχος τῶν κατὰ θάλασσαν Δυνάμεων.

(Ἔχουσι δὲ ταῦτα χρονολογίας : Τὸ μὲν 26 Ἰουλίου 1825, τὰ ἕτερα τρία ἁπλῶς : Ἰουλίου 1825 καὶ τὸ τελευταῖον 14 Ἰουλίου 1825).

(Ὑπὸ τὸ πρῶτον ὑπάρχει ἡ ὑπογραφή :

Ἀνδρέας Μιαούλης,

καὶ μετ' αὐτὴν αἱ λοιπαὶ ὑπογραφαί, ὡς ἑξῆς :)

Ἀνατολικὴ καὶ Δυτικὴ Χέρσος Ἑλλάς.

Ὁ Κλῆρος.

Ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Πορφύριος, Νικοπόλεως καὶ πάσης Αἰτωλίας, ὁ Ἐπίσκοπος Ρογῶν καὶ Κοζύ-

---

(*) Σημ. Ὑπῆρχεν ἡ λέξις «ἀπόλυτον» καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Ρώμα διὰ τῆς λέξεως «μοναδικήν».

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Πρώτη ἀπάντησις τρόπον τινὰ εἰς τὴν ἀναφορὰν ἦτο ἡ ἔκδοσις κατὰ τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου βασιλικῆς διακηρύξεως ἐχούσης ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Α. Β. Μεγαλειότης διατάσσει: Ὅλοι οἱ ὑπήκοοι τῆς Α. Μ. νὰ τηροῦν αὐστηρῶς τὰ χρέη τῆς αὐτοῦ οὐδετερότητος τόσον πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύλην ὅσον καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καθὼς καὶ πρὸς ἄλλους διαμαχομένους λαοὺς εἰς εἰρήνην διάγοντας πρὸς τὴν Α. Μ., νὰ σέβωνται προσέτι ὅλων ἐν γένει καὶ ἑκάστου κατὰ μέρους τὰ πολεμικὰ δικαιώματα, τὴν ἐνέργειαν τῶν ὁποίων ἀπῄτησε πάντοτε δικαιωματικῶς ἡ Α. Μ. ὁσάκις εὑρέθη ἐμπεπλεγμένη εἰς πόλεμον».

Ἔτσι ἐσφραγίζετο διὰ βασιλικῆς διακηρύξεως ἡ παλαιοτέρα δήλωσις τοῦ Κάννινγκ περὶ ἐμπολέμων, ἡ ἀναγνωρίζουσα εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν θέσιν λαοῦ ἐμπολέμου καὶ ὄχι στασιαστῶν ἐναντίον τῆς κυριάρχου των Δυνάμεως. Ὁ δὲ Κάννινγκ ἀπηύθυνε τὴν 13ην Ὀκτωβρίου τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Θεόδωρον Κολοκοτρώνην καὶ τὸν Ἀνδρέαν Μιαούλην:

«ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Κύριοι.

Ἔλαβον διὰ χειρὸς τοῦ κ. Μιαούλη τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν μ' ἐκάμετε τὴν τιμὴν νὰ μὲ διευθύνετε χρονολογουμένην τὴν 25ην Ἰουλίου, συνοδεύουσαν δηλοποίησιν, τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖτε νὰ καθυποβάλω ὑπ' ὄψιν τοῦ Βασιλέως Κυρίου μου. Ἐπειδὴ ἀντίγραφον αὐτῆς τῆς δηλοποιήσεως, συνωδευμένον ἀπό τινα ἐπιστολὴν τοῦ κ. Κολοκοτρώνη ἔλαβον πρό τινος καιροῦ διὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἰονικῶν Νήσων καὶ ἡ ὑπόθεσις ἀνεπτύχθη ἐντελῶς διὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Μεγαλειότητός του πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ κ. Μιαούλη, εἶμαι διὰ τοῦτο ἤδη ἕτοιμος νὰ σᾶς ἀπαντήσω θετικῶς περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως.

Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐξ ἀρχῆς τῶν ὑπαρχουσῶν ἐχθροπραξιῶν μεταξὺ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης καὶ τῶν Ἑλλήνων προεκήρυξε καὶ διετήρησεν αὐστηρὰν καὶ ἀμερόληπτον οὐδετερότητα. Ἡ Μεγ. Βρεταννία πρὸ πολλοῦ εὑρίσκεται συνδεδεμένη διὰ συνθηκῶν μετὰ τῆς Υ. Πύλης. Τίποτε δὲν ἔχει νὰ παραπονεθῇ διά τινα παραβίασιν τῶν συνθηκῶν τούτων ὡς ἐκ μέρους τῆς Πύλης, καὶ ἀπὸ τὴν πίστιν αὐτῶν τὰ πρόσωπα, ἡ ἰδιοκτησία καὶ τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα μεγάλων ἑταιρειῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὑπερασπίζονται ἐντὸς τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, δὲν νομίζει ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις συνᾷδον μὲ τὴν καλὴν πίστιν ὡς ἐκ μέρους της, οὐδὲ μὲ τὰς ἀρχὰς τῶν νόμων δι' ὧν αἱ πρὸς ἄλληλα τὰ ἔθνη σχέσεις κανονίζονται καὶ διατηρεῖται ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου, νὰ κηρύξῃ πόλεμον κατὰ τῆς Πύλης, ἐνῷ δὲν τὴν ἔδωσεν αὕτη οὐδεμίαν δικαίαν ἀφορμὴν πάλης. Οὐδεὶς δ' ἐχέφρων ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τῶν Ἑλλήνων, κατὰ τὴν δηλοποίησίν των, ἤθελεν εἶναι πραγματικῶς κήρυξις πολέμου ἐναντίον τῆς Πύλης.

Καὶ ἤθελεν εἶναι ἔργον τῆς μεγαλυτέρας ποταπότητος καὶ μωρίας τὸ νὰ παραδεχθῇ ὁποιαδήποτε κυβέρνησις νὰ τοὺς ὑπερασπίσῃ καὶ ἐν ταυτῷ νὰ μὴ τοὺς χορηγήσῃ οἰκονομικήν, στρατιωτικὴν καὶ πολιτικὴν βοήθειαν καθ' ὅσον ἤθελε δυνηθῇ καὶ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Ἡ δὲ γενομένη πρότασις εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν δὲν εἶναι μόνον τὸ νὰ κηρύξῃ πόλεμον κατὰ τῆς Πύλης, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ ἀποδεχθῇ ὅλον τὸ βάρος τοῦ πολέμου καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ ἀφ' ἑαυτῆς νὰ μὴ καταθέσῃ τὰ ὅπλα εἰμὴ ἀφοῦ ἡ Ἑλλὰς κηρυχθῇ ἀνεξάρτητος.

Δύναταί τις λοιπὸν εὐλόγως ν' ἀπορρίψῃ πρότασιν ὅλως διόλου ἀσυλλόγιστον καὶ ἔχουσαν ἐπὶ τοσοῦτον σημαντικὰς συνεπείας (ὅσον καὶ ἂν εἶναι κολακευτικὰ τὰ ὁποῖα παρήγαγον αὐτὴν αἴτια) ὄχι μόνον χωρὶς νὰ προξενήσῃ ὑπονοίας ὡς πρὸς τὸ εἰλικρινὲς τῶν παραμυθιῶν ἐκείνων, τὰς ὁποίας εἰς προτέραν τινὰ περίστασιν διεύθυνα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπαρχιακὴν Κυβέρνησιν.

Ἀποφασισμένη ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις νὰ διατηρήσῃ ἀναλλοίωτον τὴν οὐδετερότητα, τὴν ὁποίαν ἐπανειλημμένως πολλάκις διεκήρυξε, ἤθελε δράξει μετὰ χαρᾶς τὴν εὐκαιρίαν, τὴν ὁποίαν ἡ τύχη τοῦ πολέμου καὶ αἱ σχετικαὶ ἐχθροπραξίαι τῶν διαμαχομένων μερῶν δύνανται νὰ προσενέγκωσι, διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ λάβῃ τέλος διὰ τῆς μεσολαβήσεώς της ἡ πάλη, ἥτις ἐπροξένησεν τόσην αἱματοχυσίαν, διὰ συνθήκης, καθ' ἣν τὰ συμφέροντα καὶ ἡ τιμὴ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν νὰ μείνωσιν ἀπρόσβλητα.

Γ. ΚΑΝΝΙΝΓΚ»·

Αριθ. 22.
Έτους Γ'.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ 1826

ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗι, ΣΑΒΒΑΤΩι, 31 ΜΑΡΤΙΟΥ. [1828]

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐν Πετρουπόλει ὑπογραφὲν Πρωτόκολλον τὴν 23 Μαρτίου [4 Ἀπριλλίου] 1826 καθεβλήθησαν αἱ πρῶται βάσεις τῆς εἰρηνοποιήσεως τῆς Ἑλλάδος, τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀποκαθίσταται ὄχι μικροῦ λόγου ἄξιον εἰς τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα μάλιστα σπουδάζοντας, καὶ σπεύδομεν νὰ τὸ κοινοποιήσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας.

Μεταφράζομεν δὲ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα τῶν Ἰονίων νήσων, ὁποῖον, κατὰ τὸ λέγειν της, ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰς δύο Βουλὰς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐφέτος κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως.

Δεηθεῖσα παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἡ Βρεταννικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης νὰ μεσιτεύσῃ περὶ συνδιαλλαγῆς αὐτῶν μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας —, προβαλοῦσα ἐπομένως τὴν μεσιτείαν της πρὸς ταύτην τὴν Δύνομιν, καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ συμφωνήσῃ μεῖα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν περὶ τῶν κατὰ ταῦτα μέτρων τῆς Κυβερνήσεώς της· ἐπιθυμοῦσα δὲ πάλιν καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης νὰ καταπαύσῃ ὁ πόλεμος ὁ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος ὑφιστάμενος διὰ συμβιβασμοῦ ἁρμόζοντος εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς φιλανθρωπίας·

Οἱ ὑποφαινόμενοι ὥρισαν:—

1. Ἡ εἰς τὴν Πόρταν προβληθησομένη συνδιαλλαγὴ, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις αὕτη δεχθῇ τὴν προτεθεῖσαν μεσιτείαν, σκοπὸν θέλει ἔχει τὸ νὰ θέσῃ τοὺς Ἕλληνας πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν εἰς τὰς κατωτέρω ῥηθησομένας σχέσεις.

Ἡ Ἑλλὰς θέλει εἶναι ἐξάρτημα ἐκείνου τοῦ βασιλείου, καὶ οἱ Ἕλληνες θέλουν πληρόνει εἰς τὴν Πόρταν φόρον εἴδησιον, τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου νὰ προσδιορισθῇ, διὰ κοινῆς συγκαταθέσεως. Θέλουν κυβερνᾶσθαι ἀφοριστικῶς ἀπὸ Διοικητὰς παρ' αὐτῶν ἐκλεγομένους καὶ διορίζομένους, εἰς τὸν διορισμὸν ὅμως τῶν ὁποίων ἡ Πορτα θέλει ἔχει κάποιαν ἐπιῤῥοήν.

Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην οἱ Ἕλληνες θέλουν ἀπολαμβάνει τελείαν ἐλευθερίαν συνειδήσεως, ὁλόκληρον ἐλευθερίαν ἐμπορίου, καὶ θέλουν κανονίζει ἀφοριστικῶς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν Κυβέρνησιν.

Διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ δὲ πλήρης διαχώρισις μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῶν δύο ἐθνῶν, καὶ νὰ ἐμποδισθοῦν αἱ συγκρούσεις, αἵτινες μέλλουν νὰ εἶναι τὰ ἀναγκαῖα παρεπόμενα τόσον μακροχρονίου πολέμου, οἱ Ἕλληνες θέλουν καταλάβει τάς τε ἐν τῇ ἠπείρῳ καὶ τὰς ἐν ταῖς νήσοις τῆς Ἑλλάδος κειμένας Τουρκικὰς κτήσεις.

2. Γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς μεσιτείας μεταξὺ Τούρκων καὶ Ἑλλήνων, κατὰ συνέπειαν τῶν ἐπὶ τοῦτο γενομένων ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Βρεταννικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος διαβημάτων, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης θέλει μεταχειρισθῇ κατὰ πᾶσαν περίστασιν τὴν ἐπιῤῥοήν της διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὸν σκοπὸν τῆς μεσιτείας ταύτης. Ὁ δὲ τρόπος καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης θέλει μεθέξει εἰς τὰς μετέπειτα πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν διαπραγματεύσεις, αἵτινες θέλουν εἶναι τὸ παρεπόμενον ταύτης τῆς μεσιτείας, θέλουν προσδιορισθῇ εἰσέπειτα ἐκ κοινῆς συγκαταθέσεως ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις τῆς Βρεταννικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος καὶ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

3. Ὁπόσε ποτε δὲ ἡ Πόρτα δὲν δεχθῇ τὴν παρὰ τῆς Βρεταννικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος προτεθεῖσαν εἰς αὐτὴν μεσιτείαν, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶναι ἡ φύσις τῶν πρὸς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν σχέσεων τῆς Βρεταννικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἡ Βρεταννικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης θέλουν φυλάξει πάντοτε τοὺς ὅρους τοῦ συμβιβασμοῦ τοῦ εἰς τὸν Ἀρ. 1. τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου δηλωθέντος, ὡς βάσιν ὁποιασδήποτε συνδιαλλαγῆς μεταξὺ τῆς Πορτας καὶ τῶν Ἑλλήνων· καὶ δὲν θέλουν παραβλέψει κάμμιαν ἁρμοδίαν εὐκαιρίαν νὰ μεταχειρισθοῦν τὴν ἐπιῤῥοήν των πρὸς τὰ δύο διαμαχόμενα μέρη, διὰ νὰ κατορθώσουν τὴν συνδιαλλαγήν των κατὰ τὰς ἄνω εἰρημένας βάσεις.

4. Ἡ Βρεταννικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἀποταμιεύουν εἰς τὸ μετέπειτα τὸ νὰ παραδεχθοῦν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ προσδιορίσουν τὰ κατὰ μέρος τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συνδιαλλαγῆς, καθὼς καὶ τὰ σύνορα τῆς γῆς, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τοῦ Αἰγαίου Πελάγους νήσων, αἵτινες θέλουν συμπεριληφθῇ, καὶ τὰ ὁποῖα θέλουν προτεθῇ εἰς τὴν Πόρταν νὰ γνωρίζῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἑλλάς.

5. Ἔτι δὲ ἡ Βρεταννικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης δὲν θέλουν ζητήσει κατὰ τὸν συμβιβασμὸν τοῦτον κάμμίαν αὔξησιν γῆς, οὔτε κάμμίαν ἀφοριστικὴν ἐπιῤῥοὴν ἢ πλεονέκτημα κατὰ τὸ ἐμπόριον τῶν ὑπηκόων των, τὸ ὁποῖον νὰ μὴν ἀπολαμβάνουν ἐπίσης ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη.

6. Ἡ Βρεταννικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἐπιθυμοῦσαι νὰ συμμετέ-

ξωσιν οἱ Σύμμαχοί των εἰς τοὺς ὁριστικοὺς συμβιβασμοὺς, τῶν ὁποίων τὸ παρὸν Πρωτόκολλον περιέχει τὸ σχέδιον, θέλουν κοινοποιήσει τὴν παροῦσαν συνθήκην μυστικῶς εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Βιέννης, τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Βερολίνου, καὶ θέλουν προβάλει εἰς αὐτὰς τὸ νὰ στέρξουν νὰ εγγυηθοῦν, μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας, τὴν συνθήκην, διὰ τῆς ὁποίας θέλει ἐκλεσθῇ ἡ μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ Ἑλλήνων συνδιαλλαγή, ἐπειδὴ ἡ Βρεταννικὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης δὲν δύναται νὰ ἐγγυηθῇ παρομοίαν συνθήκην.

ΟΥΕΛΛΙΓΚΤΩΝ,
ΝΕΣΣΕΛΡΟΔΗΣ,
ΔΙΕΥΗΝ

Ἐν Πετρουπόλει.
Τὴν 4 Ἀπριλλίου (23 Μαρτίου) 2826.

Ἰδοὺ δὲ καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀπὸ διαφόρους ἐφημερίδας ἀναφερομένου ὡς Πρωτοκόλλου νέας συνθήκης συμπληρωτικῆς τῆς τῶν 6 Ἰουλίου, ὑπογραφέντος ἐν Λονδίνῳ τὴν 21 Ἰοῦ Δεκεμβρίου.

"Ἐπειδὴ τὰ πραχθέντα διάφορα κινήματα εἰς τὸ νὰ ὑποχρεώσουν τὴν Πόρταν νὰ δεχθῇ τὴν παρέμβασιν τῶν τριῶν Δυνάμεων ἀπέβησαν μάταια, αἱ συμφωνήσασαι Αὐλαὶ θέλουν μεταχειρισθῇ ὅσα δύνανται μέσα διὰ ν' ἀπαιτήσουν δραστικῶς ἀπὸ τὴν Πόρταν τὸ νὰ ἐνασχοληθῇ τέλος πάντων εἰς τὰ γεγονότα προβλήματα διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐμπορίου ὅλων τῶν ἐθνῶν. Ὅθεν διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο [λέγει τὸ Πρωτόκολλον], ἀποκαθίστανται κατὰ σύμπτωσιν ἀναγκαῖαι στρατιωτικαί τινες ἐνέργειαι διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, πάντοτε ὅμως θέλουν γένει κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς συνθήκης τῆς 6 Ἰουλίου, καὶ κάμμία τῶν συμφωνησασῶν Δυνάμεων δὲν θέλει ἔχει τὸ δίκαιον ἐφ' ὁποιαδήποτε προφάσει νὰ ζητήσῃ αὔξησιν γῆς, ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλα πλεονεκτήματα. Τὰ δὲ προκύψαντα ἔξοδα ἐκ τῶν μέτρων τῆς ἐκτελέσεως θέλουν ἐκτιμηθῇ κοινῶς, καὶ θέλει συμφωνηθῇ ἡ φύσις τῶν ἀμοιβῶν."

Ἐκ Φραγκοφόρτου, 17 Φεβρουαρίου.

Λέγεται περί τινος διακηρύξεως σταλείσης τὴν 9 Ἰανουαρίου ἀπὸ τὴν Ῥωσσικὴν αὐλὴν ἐν εἴδει ἐγκυκλίου πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀπεσταλμένους τούτου τοῦ ἔθνους. Εἰς αὐτὴν εἰδοποιοῦνται ἐκ νέου τὰ ἤδη ἐγνωσμένα αἰσθήματα τῆς Ῥωσσίας, ὅτι θέλει νὰ ἐμμείνῃ σφιγκτὰ εἰς τὴν συνθήκην τῆς 6 Ἰουλίου 1827, καὶ ὅτι δὲν ἔχει προκείμενον σκοπὸν κάμμίαν κατάκτησιν, καὶ ἐὰν μάλιστα τὸ πεῖσμα τῆς Πόρτας ἤθελε δώσει ἀφορμὴν εἰς στρατιωτικὰς ἐνεργείας.

Λέγεται ὡσαύτως καὶ περί τινος ἐπιστολῆς ἰδιοχείρως γεγραμμένης παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, διὰ τῆς ὁποίας τὸν δίδει τὰς πλέον εἰρηνικὰς διαβεβαιώσεις. Ἐκ τούτων ἀποκαθίσταται πάντοτε πιθανώτερον τὸ νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ συνθήκη τῆς 6 Ἰουλίου χωρὶς νὰ συμβῶσι καὶ ἕτερα πολεμικὰ δείγματα.

Ἐξ Αὐγούστης, 15 Φεβρουαρίου.

Ἐκ γραμμάτων τοῦ Φραγκοφόρτου βεβαιοῦται ὅτι ἐπανελήφθησαν αἱ συνδιαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, καὶ ὅτι ἐλπίζονται εὐτυχέσταται ἐκβάσεις. Ἐκτὸς τῆς παρὰ τῷ αὐτοκράτορι Νικολάῳ ἀποστολῆς τοῦ πρίγκιπος Ἀσσιαμβούργου, λέγεται ὅτι καὶ ὁ λόρδος Στουάρτ ἀνεχώρησεν ἐκ Λονδίνου ὡς ἔκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ φαίνεται ὅτι ἐπὶ πρεσβείᾳ εἰρηνοποιοῦ.

Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει εὑρισκόμενος πρέσβυς τῶν Κάτω Χωρῶν ἐπεφορτίσθη τὴν σημαντικὴν ἀποστολὴν τοῦ νὰ παραστήσῃ εἰς τὴν Πόρταν τὰς παρὰ τῶν τριῶν συμμάχων Δυνάμεων τὴν 21 Δεκεμβρίου γενομένας ἀποφάσεις συμπληρωτικὰς τῆς συνθήκης τῆς 6 Ἰουλίου. Κατὰ συνέπειαν δὲ τῶν ἀποφάσεων τούτων βεβαιοῦται ὅτι ἐδόθη εἰς τὴν Πόρταν νέα παράτασις δύο μηνῶν διὰ νὰ στέρξῃ εἰς τὰς προτάσεις τὰς περὶ τῆς Ἑλλάδος εἰς αὐτὴν γενομένας.

(Ἐφημ. τῶν Ἰον. Νήσων.)

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ 1827 (Ιουλιανή)

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἡνωμένου βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας καὶ Ναυάρρας, καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, γνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπιθέσουν τέλος εἰς τὸν ἀποτρόπαιον πόλεμον, ὁ ὁποῖος παραδίδων τὰς Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους εἰς ὅλας τὰς ἀτυχίας τῆς ἀναρχίας, προξενεῖ καθ' ἑκάστην νέα ἐμπόδια εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐπικρατειῶν καὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς πειρατείας, αἱ ὁποῖαι ὄχι μόνον ἐκίνδυνον τοὺς ὑπηκόους τῶν ὑψηλῶν συμφωνούσων Δυνάμεων εἰς σημαντικὰς ζημίας, ἀλλὰ καθιστῶσιν ἀφανεῖς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ λαμβάνωνται μέτρα πολυέξοδα διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐμπορίου καὶ καταστροφὴν τῆς πειρατείας· καὶ ἐπειδὴ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἡνωμένου βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας, καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας καὶ Ναυάρρας ἔλαβον πρὸς τοῦτο ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων τὴν θέσιν πρόσκλησιν τοῦ νὰ μεσολαβήσωσι πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν, καὶ ἐπειδὴ ἔχουν αἱ Αὐτῶν Μεγαλειότητες, ὡς καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ στήσωσι τὴν χύσιν τοῦ αἵματος, καὶ νὰ ἐμποδίσουν τὰ κακὰ παντὸς εἴδους, τὰ ὁποῖα ἐμποροῦν νὰ προβλέπουν ἀπὸ τὴν ἐξακολούθησιν τοιαύτης στάσεως τῶν πραγμάτων, ἀποφάσισαν νὰ ἑνώσουν τὰς δυνάμεις των καὶ νὰ ῥυθμίσουν τὰς περὶ τούτου ἀγρασίας των δι' ἐπισήμου συνθήκης, μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀναπαλέσουν τὴν εἰρήνην μεταξὺ τῶν διαμαχομένων μερῶν δὶς συμβιβασμὸν, τὸν ὁποῖον ὑπαγορεύει ἐπίσης ἡ φιλανθρωπία καὶ τὸ συμφέρον τῆς ἡσυχίας τῆς Εὐρώπης.

Διὰ τοῦτο ἐδιόρισαν πληρεξουσίους των, νὰ συζητήσουν, ἐγκρίνουν καὶ ὑπογράψουν τὴν ῥηθεῖσαν συνθήκην· δηλαδὴ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἡν. Β. τῆς Μ. Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας, τὸν ἐντιμότατον Οὐίλλιαμ ὑποκόμητα Ἀθλεῦ, ἐκ τῶν Ὁμοτίμων τοῦ Ἡν. Β. τῆς Μ. Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας, μέλος τοῦ Μεριχοῦ Συμβουλίου τῆς Β. Α. Μ. καὶ πρῶτον Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας καὶ Ναυάρρας, τὸν Πρίγκιπα Ἰούλιον Κόμητα Ὁλιγνάκ, ἐκ τῶν Ὁμοτίμων τῆς Γαλλίας, Ἱππία τῶν ταγμάτων τῆς Χ. Α. Μ., ὑποστράτηγον τῶν στρατευμάτων του, μέγαν Σταυροφόρον τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Μαυρικίου τῆς Σαρδηνίας, καὶ Πρέσβυν του παρὰ τῇ Β. Α. Μ.

Καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, τὸν Χριστόφορον Πρίγκιπα τοῦ Λιέβεν, στρατηγὸν τοῦ πεζικοῦ τῶν στρατευμάτων τῆς Α. Α. Μ., γενικὸν ἀνθυπασπιστήν του, Ἱππία τῶν ταγμάτων τῆς Ρωσσίας καὶ τῶν τοῦ Μαυρίου καὶ τοῦ Κολλαίνου Ἀετοῦ τῆς Προυσσίας, καὶ τοῦ τάγματος τοῦ Γουέλφων τῆς Ἀνωβέρας, Διοικητὴν μέγαν Σταυροφόρον τοῦ τάγματος τῆς Σπάθης καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἔκτακτον Πρέσβυν καὶ Πληρεξούσιον τῆς Α. Α. Μ. παρὰ τῇ Β. Α. Μ.

Οἱ ὁποῖοι κοινοποιήσαντες πρὸς ἀλλήλους τὰ πληρεξουσιά των, καὶ εὑρόντες αὐτὰ ἐν καλῇ τάξει, ἐσυμφώνησαν κατὰ τὰ ἑξῆς.

Ἀρθ. Α. Αἱ συμφωνοῦσαι δυνάμεις θέλουν προσφέρει τὴν μεσιτείαν των εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ καταρθώσουν συμβιβασμὸν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Ἑλλήνων.

Αὕτη ἡ προσφορὰ τῆς μεσιτείας θέλει γένει πρὸς τὴν εἰρημένην δύναμιν [τὴν Πόρταν] ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς παρούσης συθήκης, διὰ δηλοποιήσεως ἐγγράφου ὑπογεγραμμένης συμφώνως ἀπὸ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεξουσίους τῶν συμμάχων δυνάμεων, καὶ ταὐτοχρόνως θέλει ζητηθῇ καὶ ἀπὸ τὰ δύο διαμαχόμενα μέρη ἀμέσως ἀνακωχὴ μεταξὺ αὐτῶν, ὡς προσδοκητικὴ ἀναπόφευκτος συμφωνία διὰ τὴν ἔναρξιν ὁποιασδήποτε διαπραγματεύσεως.

Ἀρθ. Β. Ὁ προδληθησόμενος εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν συμβιβασμὸς θέλει ἐπιστηριχθῇ εἰς τὰς ἀκολούθους βάσεις. Οἱ Ἕλληνες θέλουν γνωρίζει τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Σουλτάνου, ὡς ὑπερέχοντος Κυρίου (superior lord-sazerain), καὶ κατὰ συνέπειαν αὐτῆς τῆς ὑπεροχῆς θέλουν πληρόνει εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν βασίλειον φόρον ἐτησίον [relief], τοῦ ὁποίου τὸ ποσὸν θέλει διορισθῇ ἀπαξ διὰ παντὸς, διὰ κοινῆς συγκαταθέσεως· θέλουν κυβερνασθαι ἀπὸ τὰς ἀρχὰς, τὰς ὁποίας αὐτοὶ οἱ ἴδιοι θέλουν ἐκλέγει καὶ διορίζει· ἀλλ' εἰς τὸν διορισμὸν αὐτῶν ἡ Πόρτα θέλει ἔχει προσδιωρισμένην τινὰ ψῆφον.

Διὰ νὰ κατορθωθῇ ἐντελὴς διαχώρισις μεταξὺ τῶν προσώπων τῶν δύο ἐθνῶν, καὶ διὰ νὰ προληφθῶσιν αἱ συγχρούσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι τὸ ἀναπόφευκτον ἐπόμενον τόσων πολυχρονίων σφαγῆς, οἱ Ἕλληνες θέλουν καταστασθῆ κυριοι τῆς Τουρκικῆς ἰδιοκτησίας, τῆς τε ἐπὶ τῆς στερεᾶς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν νήσων τῆς Ἑλλάδος κειμένης, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ ν' ἀποζημιώσουν τοὺς πρώην κτήτορας ἢ διὰ τῆς πληρωμῆς ἐτησίου τινὸς ποσότητος, ἥτις θέλει προστεθῆ εἰς τὸν φόρον τὸν πληρωθησόμενον εἰς τὴν Πόρταν, ἢ δι' ἄλλης τινὸς συμφωνίας τῆς αὐτῆς φύσεως.

Ἀρθ. Γ. Τὰ μερικώτερα αὐτοῦ τοῦ Συμβιβασμοῦ, καὶ τὰ ὅρια τῆς γῆς ἐπὶ τῆς στερεᾶς καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῶν νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους, εἰς τὰς ὁποίας θέλει προσαρμοσθῆ ὁ Συμβιβασμὸς αὐτὸς, θέλουν ἀποφασισθῆ εἰς ἑπομένην διαπραγμάτευσιν μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν Δυνάμεων καὶ τῶν δύο ἀντιφερομένων μερῶν.

Ἀρθ. Δ. Αἱ συμφωνοῦσαι Δυνάμεις ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ σωτήριον ἔργον τῆς εἰρηνεύσεως τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν βάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξετέθησαν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα, καὶ νὰ δώσουν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπροσώπους των ὅλας τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἤδη ὑπογεγραμμένης συνθήκης.

Ἀρθ. Ε. Αἱ συμφωνοῦσαι Δυνάμεις δὲν θέλουν ζητήσει εἰς αὐτὰς τὰς συμφωνίας ὁποιανδήποτε αὔξησιν ὁρίων γῆς, ὁποιανδήποτε ἀποκλειστικὴν ἐπιῤῥοὴν, ὁποιονδήποτε ἐμπορικὸν πλεονέκτημα διὰ τοὺς ὑπηκόους των, τὸ ὁποῖον οἱ ὑπήκοοι ὁποιουδήποτε ἄλλου ἔθνους νὰ μὴν ἐμποροῦν ἐπίσης ν' ἀπολαύσουν.

Ἀρθ. Στ. Αἱ συμφωνίαι τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ εἰρήνης, αἱ ὁποῖαι τελευταῖον ἤθελον ἐγκριθῇ μεταξὺ τῶν διαφερομένων μερῶν, θέλουν ἀσφαλισθῆ διὰ τῆς ἐγγυήσεως ἐκείνων τῶν Δυνάμεων ἀπὸ τὰς ὑπογραφούσας τὴν παροῦσαν συνθήκην, αἱ ὁποῖαι ἤθελον κριθῆ ὠφέλιμοι, ἢ ἱκανὰ νὰ δεχθῶσιν αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν. Τὸ εἶδος τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς τῆς ἐγγυήσεως θέλει γενῆ ἀντικείμενον ἑπομένων συμφωνιῶν μεταξὺ των ὑψηλῶν Δυνάμεων.

Ἀρθ. Ζ. Ἡ παροῦσα συνθήκη θέλει ἐπικυρωθῆ, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουν ἀλλαχθῆ εἰς δύο μῆνας, ἢ ὀγλληγορώτερα, εἰ δυνατόν.

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ ἀμοιβαῖοι Πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν καὶ ἐπεσφράγισαν τὸ παρόν.

Ἐγράφη ἐν Λονδίνῳ τὴν 6 Ἰουλίου 1827.

ΑΥΔΛΕΥ
ΠΟΛΙΓΝΑΚ.
ΛΙΕΒΕΝ.

Ἄρθρον συμπληρωτικὸν καὶ μυστικόν.

Ἐὰν ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα δὲν ἤθελε δεχθῆ ἐντὸς διαστήματος ἑνὸς μηνὸς τὴν προδληθησομένην μεσιτείαν, αἱ ὑψηλαὶ συμφωνοῦσαι Δυνάμεις συμβιβάζονται εἰς τὰ ἀκόλουθα μέτρα.

1. Θέλει δηλοποιηθῆ ἀπὸ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀντιπροσώπους των εἰς τὴν Πόρταν ὅτι τὰ δυσφορεστα ἐπακόλουθα καὶ τὰ δεινὰ, τὰ ὁποῖα δεικνύονται εἰς τὴν φανερὰν συνθήκην, ὡς ἀχώριστα ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἡ ὁποία διαρκεῖ εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἓξ ἔτη, καὶ τῆς ὁποίας κατασταστάσεως τὸ τέλος δια των μέσων, τὰ ὁποῖα ἐμπορεῖ νὰ μεταχειρισθῆ ἡ ὑψηλὴ Πόρτα, φαίνεται ἀκόμη μακρὰν, ὑποχρεόνουν τας ὑψηλας συμφωνούσας Δυνάμεις νὰ λαδοῦν ἄμεσα μέτρα προσεγγύσεως μὲ τοὺς Ἕλληνας

Πρέπει νὰ ἐννοηθῆ ὅτι αὐτὴ ἡ προσέγγυσις θέλει γενῆ δια τῆς συστάσεως ἐμπορικων σχέσεων μὲ τοὺς Ἕλληνας, ἀποστελλομένων πρὸς αὐτοὺς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ καὶ ἀντιπεμπομένων ἐκ μέρους αὐτων Πρεξένων, καθ' ὅσον καιρὸν ἤθελον ὑπάρχει παρα τοῖς Ἕλλησιν ἀρχαι ἀρμόδιαι εἰς τὴν συντήρησιν παρομοιων σχέσεων.

2. Ἐαν ἐν τῷ ῥηθέντι διαστήματι τοῦ ἑνὸς μηνὸς ἡ Πόρτα δὲν ἤθελε δεχθῆ τὴν ἀνακωχὴν την προσδαλλομένην εἰς τὸ Ἄ. Ἄθραν τῆς φανερᾶς συνθήκης, ἢ ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἀρνηθωσι τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου, αἱ ὑψηλαὶ συμφωνοῦσαι Δυνάμεις θέλουν δηλώσει εἰς ἐκεῖνο των διαμαχομένων μερῶν, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἐπιθυμήσει τὴν ἐξακολούθησιν των ἐχθροπραξιων, ἢ καὶ εἰς τὰ δύο μέρη, ἂν εἶναι ἀνάγκη, ὅτι αἱ ῥηθεῖσαι ὑψηλαὶ Δυνάμεις ἔχουν σκοπὸν νὰ βαλουν εἰς πραξιν ὅλα τα μέσα, τα ὁποῖα αἱ περιστάσεις ἐμποροῦν νὰ ὑπαγορεύσουν εἰς τὴν φρόνησίν των, δια νὰ ἀπολαύσουν τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα της ἀνακωχῆς, τὴν ὁποιαν ἐπιθυμοῦν, προλαμδάνουσαι καθόσον δύνανται κάθε σύγκρουσιν μεταξὺ των ἀντιφερομένων μερων. Καὶ τωοντι ἀμέσως μετα την ῥηθεῖσαν δήλωσιν αἱ συμφωνοῦσαι ὑψηλαὶ Δυνάμεις θέλουν μεταχειρισθῆ συμφώνως ὅλα τὰ μέσα δια την ἐκτέλεσιν τούτου τοῦ σκοποῦ χωρὶς ὅμως νὰ πάρουν ὁποιονδήποτε μέρος εἰς τας μεταξὺ των δύο διαφερομένων μερων ἐχθροπραξιας.

Ἑπομένως αἱ ὑψηλαὶ συμφωνοῦσαι Δυνάμεις ἀμέσως μετα την ὑπογραφὴν τοῦ παρόντος συμπληρωτικοῦ καὶ μυστικοῦ ἄρθρου, θέλουν πέμψει ὁδηγιας συμπτωματικας, συμφώνους μὲ ὅσα κατα πρόλεψιν ἐσυμφωνηθῆσαν, πρὸς τοὺς Ναυάρχους τοὺς κυβερνωντας τοὺς στόλους των εἰς τας θαλάσσας της Ἀνατολῆς.

3. Τελευταῖον, ἐαν ἐναντίον πάσης προσδοκίας αὐτα τα μέτρα δὲν ἤθελον ἀρκέσει εἰς το νὰ κάμουν την Ὀθ. Πόρταν νὰ δεχθῆ τα προδλήματα των ὑψηλων συμφωνουσων Δυνάμεων, ἢ ἐαν παλιν οἱ Ἕλληνες ἀπορρίψουν τας ὑπερ αὐτων συμφωνίας τας γενομένας εἰς την σημερινην συνθήκην, αἱ ὑψηλαι Δυνάμεις ουχ ἧττον θέλουν ἐξακολουθήσει το ἔργον τῆς εἰρηνοποιήσεως ἐπάνω εἰς τας μεταξὺ αὐτων συμφωνηθεισας βάσεις, καὶ κατα συνπεειαν δίδουν ἀπὸ τοῦ νυν τὴν ἄδειαν εἰς τοὺς ἀμοιδαίους ἐν Λονδίνῳ ἀντιπροσώπους των νὰ συζητήσουν καὶ προσδιορισουν τε μετα τοῦτα μέτρα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐμπορεῖ νὰ γένῃ χρεία νὰ καταφύγουν.

Τὸ παρὸν συμπληρωτικὸν καὶ μυστικὸν ἄρθρον θέλει ἔχει τὴν αὐτὴν ἰσχὺν, ὡς ἂν ἦτο καταχωρισμένον κατὰ λέξιν εἰς τὴν σημερινὴν συνθήκην. Θέλει δὲ ἐπικυρωθῆ, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις του θέλουν ἀλλαχθῆ συγχρόνως μετὰ τῆς ῥηθείσης συνθήκης.

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ ἀμοιδαῖοι Πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν καὶ ἐσφράγισαν αὐτό.

Ἐγράφη ἐν Λονδίνῳ τὴν 6 Ἰουλίου 1827.

ΑΥΔΛΕΥ
ΠΟΛΙΓΝΑΚ.
ΛΙΕΒΕΝ.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΛΟΝΔΙΝΟΥ 1828

«ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΝ 10/22 ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ ΤΟΥ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ.

Παρόντες: Οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσσίας.

Οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Συμμαχίας, ἀναγνόντες τὰ ἔγγραφα, τὰ ἐν τῷ παρόντι πρωτοκόλλῳ ἐπισυνημμένα ὑπὸ τὰ στοιχ. Α, Β, Γ, Δ, καὶ συνδιασκεψάμενοι, ἀπεφήναντο τάδε.

Οἱ παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ Πύλῃ πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, ἅμα φθάσαντες εἰς Κωνσταντινούπολιν, θέλουσιν ἀρχίσει διαπραγμάτευσιν μετὰ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, ἐν ὀνόματι τῶν τριῶν Αὐλῶν, αἵτινες ὑπέγραψαν τὴν συνθήκην τῆς 6ης Ἰουλίου 1827, περὶ τῆς μελλούσης εἰρηνοποιήσεως καὶ διοργανώσεως τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰς κάτωθι σημειουμένας βάσεις.

Νοεῖται δέ, ὅτι ἑκάστη τῶν Συμμάχων Αὐλῶν ἐπιφυλάττεται εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα νὰ σταθμίσῃ τὴν ἀξίαν τῶν παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας ἡ Ὀθωμανικὴ Πύλη ἤθελε κάμει ἐπὶ τῶν προτάσεων τῶν δυνάμει τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου γενησομένων εἰς αὐτήν. Καὶ ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει αἱ τρεῖς Δυνάμεις, μετὰ συνδιάσκεψιν, ἐμποροῦν νὰ κάμωσιν ἐκ συμφώνου ἄλλας προτάσεις, βάσιν ἐχούσας τὴν διηνεκῆ ἔφεσιν αὐτῶν, τὸ νὰ περαιωθῇ τουτέστι ταχέως ἡ, εἰς ἣν ἀσχολοῦνται ἤδη, ὑπόθεσις.

Ὁροθεσία τῆς Στερεᾶς καὶ τῶν Νήσων.

Νὰ προταθῇ εἰς τὴν Πύλην ὅτι ἡ ὁροθετικὴ γραμμὴ κατὰ μὲν τὴν Στερεὰν ἄρχεται ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ Παγασητικοῦ Κόλπου, φθάνουσα εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Ὄθρυος, ἐκτείνεται κατ' εὐθεῖαν μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς πρὸς Ἀνατολὰς τῶν Ἀγράφων, ἐν ᾗ ἐστὶ τὸ σημεῖον τῆς ἑνώσεως μετὰ τοῦ Πίνδου. Ἐκ τῆς ἀκρωρείας ταύτης ἡ γραμμὴ κατέρχεται εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἀχελώου, πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ Λεοντίτου, τὸ ὁποῖον μένει εἰς τὴν Τουρκίαν. Εἶτα διέρχεται τὴν σειρὰν τοῦ Μακρυνόρους, περιλαμβάνει ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τὸ ὁμώνυμον στενὸν (τοῦ Μακρυνόρους), τὸ ἀπὸ τὴν πεδιάδα τῆς Ἄρτης ἀρχόμενον, καὶ καταλήγει διὰ τοῦ Ἀμβρακικοῦ Κόλπου εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅλαι, αἱ πρὸς μεσημβρίαν τῆς γραμμῆς ταύτης κείμεναι Ἐπαρχίαι θέλουσι συμπεριληφθῆ εἰς τὸ νέον Ἑλληνικὸν Κράτος.

Αἱ νῆσοι, αἱ εἰς τὴν Πελοπόννησον παρακείμεναι, ἡ Εὔβοια καὶ αἱ κοινῶς καλούμεναι Κυκλάδες, θέλουσιν ὡσαύτως συμπεριληφθῆ ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ Κράτους.

Φόρος.

Νὰ προταθῇ εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύλην, ἐν ὀνόματι τῶν τριῶν Δυνάμεων, ὅτι οἱ Ἕλληνες θέλουσι πληρώνει εἰς αὐτὴν φόρον ἐτήσιον 1.500.000 γροσίων τουρκικῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης φιλονεικίας, νὰ προσδιορισθῇ ἐφάπαξ, ἐκ κοινῆς συναινέσεως, ἡ ἀναλογία τῆς τιμῆς τοῦ τουρκικοῦ γροσίου πρὸς τὸ ἱσπανικὸν δίστηλον.

Διὰ τὴν ἔνδειαν δὲ χρημάτων, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἡ Ἑλλάς, νὰ συμφωνηθῇ ὅτι, ἀφ' ἧς στιγμῆς μέλλει νὰ ἀρχίσῃ ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου, ἡ Ἑλλὰς θέλει πληρώσει εἰς τὴν Πύλην διὰ τὸ πρῶτον ἔτος ποσότητα, οὔτε κατὰ τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὁλικοῦ φόρου ἐλάσσονα, οὔτε κατὰ τὸ τριτημόριον αὐτοῦ μείζονα. Ὅτι ἡ ποσότης αὕτη θέλει αὐξάνει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μέχρις οὗ, ἐν τῷ διαστήματι τετραετίας, ὁ ἐτήσιος φόρος φθάσῃ εἰς τὸν ἀνώτατον ὅρον τῶν 1.500.000 γροσίων, τὰ ὁποῖα τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος θέλει πληρώνει τακτικῶς κατ' ἔτος, ἄνευ τινὸς μειώσεως ἢ αὐξήσεως.

Ἀποζημίωσις.

Νὰ προταθῇ εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύλην ὅτι ἡ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τῆς συνθήκης τῆς 6ης Ἰουλίου 1827 ἀναφερομένη ἀποζημίωσις πρέπει νὰ κανονισθῇ κατὰ τὸν κάτωθι ἐκθετόμενον τρόπον.

Θέλουσιν εἶσθαι δεκτοὶ διὰ νὰ παρουσιάσωσι τοὺς τίτλους αὐτῶν:

1. Οἱ ἰδιῶται Μουσουλμᾶνοι, οἱ ἐντὸς τῆς οὕτω σχηματισθείσης Ἑλληνικῆς χώρας ἔχοντες ἰδιοκτησίας.

2. Οἱ ἰδιῶται Μουσουλμᾶνοι, οἵτινες, εἴτε ὡς κεκτήμενοι δικαιώματα ἐπικαρπίας, εἴτε ὡς διαχειρισταὶ κατὰ κληρονομίαν, προσεπορίζοντο ὀφέλη ἐκ τῶν Βακουφίων — Ἀδῆ, τῶν ἐξαρτωμένων ἀπὸ τὰ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ χώρᾳ ὑπάρχοντα τζαμία, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ κανονικοῦ δικαιώματος, μὲ τὸ ὁποῖον ἦσαν βεβαρυμένα αὐτὰ τὰ Βακούφια.

Οἱ εἰς τὰς ἄνω δύο τάξεις ὑπαγόμενοι ἰδιῶται Μουσουλμᾶνοι, τῶν ὁποίων οἱ τίτλοι ἤθελαν εὑρεθῆ τακτικοί, θέλουσιν ἐλευθέρως, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, πωλήσει τὰς ἰδιοκτησίας των ἐν τῷ διαστήματι ἑνὸς ἔτους, ἀφοῦ προηγουμένως πληρώσωσι τὰ ἐνυπόθηκα χρέη των. Ἐὰν δὲ ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι ἡ πώλησις δὲν πραγματοποιηθῇ, τότε ἐπίτροποι θέλουσιν ἐκτιμήσει τὰ ἀπώλητα κτήματα. Καί, ἀφοῦ προσδιορισθῇ οὕτως ἡ ὁλικὴ ποσότης, ἡ ὀφειλομένη εἰς τοὺς προτέρους ἰδιοκτήτας, τοὺς κληρονόμους αὐτῶν ἢ τοὺς ἔχοντας συμφέρον, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, κατ' ἀναλο-

γίαν τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ λογαρισμοῦ, θέλει ἐκδώσει ὑπὲρ τῶν ἀναγνωρισθέντων πιστωτῶν γραμμάτια εἰς βάρος τοῦ Κράτους, πληρωτέα κατ' ἐποχὰς προσδιωρισμένας.

Καὶ ἡ τῶν τίτλων ἐξέλεγξις καὶ ἡ τῶν ἰδιοκτησιῶν ἐκτίμησις θέλουσιν ἀνατεθῆ εἰς μικτὴν Ἐπιτροπήν, συγκειμένην ἐξ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων κατ' ἴσον ἀριθμόν, ἔργον τῆς ὁποίας θέλει εἶσθαι τὸ νὰ δέχηται, καὶ νὰ ἐξετάζῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις, καὶ νὰ ἀποφαίνηται περὶ τῆς ἰσχύος τῶν παρουσιασθησομένων εἰς αὐτὴν ἐγγράφων. Προσέτι, ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει θέσει ἀρχὰς γενικάς, ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις τῆς τῶν τίτλων ἀπωλείας ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ αἱ ἀρχαὶ αὗται θέλουσι γνωστοποιηθῆ εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον.

Διὰ τὴν διάλυσιν ἐνδεχομένων διαφωνιῶν μεταξὺ τῶν Ἐπιτρόπων Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, καὶ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τρόπου καταλλήλου εἰς τὸ νὰ συντέμνηται ὁ τῆς ἐκκαθαρίσεως χρόνος καὶ νὰ ἐπέρχηται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀπόφασις ὁριστική, θέλει συσταθῆ Ἐπιτροπὴ διαιτητική, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐκκαλοῦνται, δικαζόμεναι παρ' αὐτῆς ἀνεκκλήτως, ὅλαι αἱ ὑποθέσεις, περὶ ὧν οἵ τε Ἕλληνες καὶ οἱ Τοῦρκοι Ἐπίτροποι ἤθελαν διαφωνήσει. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει σύγκεισθαι ἐξ Ἐπιτρόπων τῶν τριῶν συμμάχων Δυνάμεων.

Ἐπικυριότης.

Ὑπὸ τὴν ἐπικυριότητα τῆς Πύλης, ἡ Ἑλλὰς θέλει ἔχει ἐσωτερικὴν διοίκησιν, τὴν μᾶλλον κατάλληλον εἰς τὸ νὰ παρέχῃ ἐγγυήσεις μὲν διὰ τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἐμπορικὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς, ἀσφαλείας δὲ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν της.

Ἐπ' αὐτῷ τῷ σκοπῷ, ἡ διοίκησις αὕτη θέλει προσεγγίζει, ὅσον εἶναι δυνατόν, εἰς τοὺς μοναρχικοὺς τύπους, καὶ θέλει διαπιστευθῆ εἰς ἄρχοντα, ἢ ἡγεμόνα, Χριστιανόν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ θέλει μεταβαίνει κατὰ κληρονομίαν ἀπὸ πρωτοτόκου εἰς πρωτότοκον.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ὁ ἄρχων οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐκλεχθῇ ἐκ τῶν ἡγεμονικῶν οἰκογενειῶν, τῶν τὴν συνθήκην τῆς 6ης Ἰουλίου 1827 ὑπογραψάντων τριῶν συμμάχων. Ἡ πρώτη ἐκλογὴ θέλει γίνει κατὰ συναίνεσιν τῶν τριῶν Αὐλῶν καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης.

Πρὸς ἔνδειξιν τῆς ὑποτελείας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος, θέλει συμφωνηθῆ ὅτι παρεκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐτησίου φόρου, πᾶς ὁ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἄρχων, περιερχόμενος εἰς τὴν ἀρχὴν δικαιώματι κληρονομικῷ, θέλει ἐπικυροῦσθαι ἀπὸ τὴν Πύλην. Καὶ ἀναλαμβάνων τὴν ἐξουσίαν, θέλει πληρώνει εἰς αὐτὴν ἐφάπαξ διπλάσιον τοῦ ἐτησίου φόρου.

Νέσσελροδ (1780 - 1862)

Ἐὰν τυχὸν ἡ ἄρχουσα οἰκογένεια ἐκλίπῃ, ἡ Πύλη θέλει συμμεθέξει καὶ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου, ὡς ἐπὶ τῇ τοῦ πρώτου ἄρχοντος.

Ἀμνηστία καὶ δικαίωμα μεταναστεύσεως.

Ἡ Ὀθωμανικὴ Πύλη θέλει διακηρύξει πλήρη

καὶ τελείαν ἀμνηστίαν, ἵνα μή ποτε οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων, συμμετασχὼν εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν Ἑλληνικόν, ἐνοχληθῇ τοῦ λοιποῦ.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπίσης, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, θέλει παρέξει τὴν αὐτὴν ἀσφάλειαν εἰς πάντας τοὺς λαβόντας τὴν ἐναντίαν μερίδα, εἴτε Χριστιανοὺς εἴτε Μουσουλμάνους.

Ἡ Ὑψηλὴ Πύλη θέλει δώσει εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὑπηκόων της Ἕλληνας, ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀποχωρήσωσιν ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους, προθεσμίαν ἐνιαύσιον διὰ νὰ πωλήσωσι τὰς ἰδιοκτησίας αὐτῶν καὶ ἐξέλθωσιν ἐλευθέρως. Τὴν αὐτὴν εὐκολίαν θέλει παρέξει καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰς τοὺς ὅσοι ἐκ τῶν τῆς Ἑλλάδος κατοίκων προκρίνουσι τὴν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος ἀποκατάστασιν αὐτῶν.

Αἱ μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐμπορικαὶ σχέσεις θέλουσι προσδιορισθῆ ὁριστικῶς, ἅμα ὅτε κανονισθῶσι τὰ εἰδικῶς ἐν τῷ παρόντι πρωτοκόλλῳ ἀναφερόμενα.

Οἱ πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας θέλουσι παραγγελθῆ νὰ ζητήσωσι παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης τὴν διατήρησιν τῆς ἀνακωχῆς, τὴν ὁποίαν, διὰ τῆς ἐπιστολῆς του τῆς 10ης Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Ἀρχιπέλαγος ἀντιπροσώπους τῆς συμμαχίας, ὁ Ρεῖζ ἐφέντης ἐδήλωσεν ὡς πράγματι ὑπάρχουσαν ἐκ μέρους τῶν Τούρκων πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Αἱ τρεῖς Αὐλαί, στηριζόμεναι εἰς τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνακωχῆς, εἰς τὰς περὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς διατηρήσεώς της προσπαθείας των καὶ εἰς τὰς ὁσονούπω ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρξομένας διαπραγματεύσεις αὐτῶν περὶ τῆς ὁριστικῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος, θέλουσιν ἀπαιτήσει ἐπίσης τὸ νὰ παύσωσι μὲν ἀμέσως οἱ Ἕλληνες πανταχοῦ πᾶσαν ἐχθροπραξίαν, ἡ δὲ προσωρινὴ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐπαναφέρῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ὑπὸ τῆς συμμαχίας ἐγγυωμένου τόπου τὰ πέραν αὐτῶν τῶν ὁρίων εὑρισκόμενα Ἑλληνικὰ στρατεύματα. Τοῦτο ὅμως τὸ μέτρον οὐδαμῶς προδικάζει τὸ περὶ τῶν ὁροθεσιῶν τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους ζήτημα.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω, ἀφοῦ ἅπαξ συμφωνηθῶσι μετὰ τῆς Πύλης, θέλουσι τεθῆ, κατὰ τὸ στ' ἄρθρον τῆς συνθήκης τῆς 6ης Ἰουλίου, ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν ἐκείνων ἐκ τῶν συμμάχων Δυνάμεων, αἵτινες ἤθελαν κρίνει ὠφέλιμον, ἢ δυνατόν, τὸ νὰ ἀναδεχθῶσι τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα καὶ ἡ ἐνέργεια θέλουσι γίνει μετέπειτα ὑπόθεσις συζητήσεων μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν Δυνάμεων, κατὰ τὸ προμνησθὲν ἄρθρον τῆς συνθήκης τῆς 6ης Ἰουλίου. Νοεῖται ὅμως, ἀπὸ τοῦ νῦν, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγγύησις θέλει ἀσφαλίσει τὴν μὲν Ὀθωμανικὴν Πύλην κατὰ παντὸς κινήματος ἢ ἐχθροπραξίας ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων, τοὺς δὲ Ἕλληνας κατὰ παντὸς κινήματος ἢ ἐχθροπραξίας ἐκ μέρους τῆς Πύλης.

Οἱ πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας δὲν ἐμποροῦσι νὰ κλείσωσι κανένα συμβιβασμόν, ὁ ὁποῖος νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὰς ἄνω τεθείσας βάσεις.

Ἂν καὶ εἰς ταύτην τὴν διαπραγμάτευσιν ἡ Ρωσσία συγκατανεύει νὰ μὴ τὴν ἀντιπροσωπεύσῃ πληρεξούσιός της, νοεῖται ὅμως ὅτι αὐτὴ αὕτη ἡ διαπραγμάτευσις θέλει γενῆ ἀπὸ τοὺς Ἀντιπροσώπους τῶν Αὐλῶν τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Παρισίων, ἐν ὀνόματι καὶ τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, ὅτι ὅλαι αἱ προτάσεις θέλουσι γένει κατ' ἄρθρον ἐκ μέρους τῶν τριῶν Δυνάμεων, τῶν συνυπογραψασῶν τὴν συνθήκην τῆς 6ης Ἰουλίου 1827, καὶ ὅτι θέλει εἶσθαι ὅλως ἀπαράδεκτος πᾶσα οἱαδήποτε αἴτησις, τείνουσα εἰς τὸ νὰ ἀποκλείσῃ τὴν Ρωσσίαν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ἀπὸ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διαπραγμάτευσιν, ἢ ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Οἱ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας Ἀντιπρόσωποι θέλουσι προσπαθήσει διὰ παντὸς τοῦ ἐπ' αὐτοῖς μέσου νὰ λάβωσιν, ὅσον εἶναι δυνατὸν συντομώτερα, τὴν συγκατάθεσιν τῆς Πύλης εἰς τὰς προτάσεις, τὰς ὁποίας παραγγέλλονται νὰ κάμωσιν εἰς αὐτήν. Εἰς πᾶσαν δὲ οἱανδήποτε θέσιν εὑρεθῆ τὸ προκείμενον ζήτημα, οὗτοι θέλουσιν ἀπαιτήσει παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ταχεῖαν ἐπ' αὐτῶν τῶν προτάσεων ἀπάντησιν.

Τὰ περὶ τῶν διαπραγματεύσεων τούτων ἐπίσημα ἔγγραφα θέλουσι συντάττεσθαι μὲν ἀπὸ κοινοῦ, ὑπογράφεσθαι δὲ παρὰ τῶν δύο Πληρεξουσίων εἰς τριπλοῦν, ὅπως διευθύνηται ἀνὰ ἓν πρὸς ἑκάστην τῶν τριῶν συμμάχων Δυνάμεων.

Ὡς πρὸς τὰς βάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ Πρέσβεις θέλουσιν ἀρχίσει τὴν μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης διαπραγμάτευσιν, καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν θέλουσι προβῆ εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῶν τῶν διαπραγματεύσεων, τὸ παρὸν πρωτόκολλον θέλει τοῖς χρησιμεύσει ἀντὶ ὁδηγιῶν.

Ὁ Πληρεξούσιος τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν ἐδήλωσεν ἐπισή-

μως ὅτι ἔχει παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορός του τὴν ἄδειαν νὰ συναινέσῃ εἰς τὸ νὰ διαπραγματευθῶσι μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως οἱ Πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, ἐν ὀνόματι τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, καὶ εἰς τὸ νὰ θεωρῇ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης τοὺς εἰρημένους Πρέσβεις, ὡς ἔχοντας πᾶσαν τὴν ἀπαιτουμένην πληρεξουσιότητα νὰ διαπραγματευθῶσιν ἐκ μέρους τῆς Ρωσσίας κατά τε τὰς βάσεις καὶ κατὰ τὰς συμφωνίας, τὰς ἄνωθι ἐκτεθείσας.

Οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἀνήγγειλαν ὅτι μετὰ τοιαύτην δήλωσιν, καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου, οἱ παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ Πύλῃ Ἀντιπρόσωποι τῶν Αὐλῶν αὐτῶν θέλουσι θεωρεῖσθαι, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη ἄλλων τύπων, ὡς νομίμως ἐπιτετραμμένοι νὰ διαπραγματευθῶσι τόσον ἐν ἀνόματι τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας, καθὼς καὶ ἐν ὀνόματι τῶν Βασιλέων αὐτῶν. Καὶ ὅτι θέλουσι διαταχθῆ νὰ ἀπέλθωσιν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ ἀρχίσωσι τὰς διαπραγματεύσεις, ἐν ὀνόματι τῶν τριῶν, συνάμα, συμμάχων Αὐλῶν, καὶ κατὰ τὰς βάσεις καὶ τὰς συμφωνίας, τὰς διὰ κοινῆς συναινέσεως ἄνωθι ὁρισθείσας.

ΑΒΕΡΔΗΝΟΣ, πρῖγκιψ ΠΟΛΙΝΙΑΚ, ΛΙΕΒΕΝ»

Καὶ καθωρίζετο μὲν ἡ πρὸς βορρᾶν ὁροθετικὴ γραμμὴ ἀπὸ τοῦ Παγασητικοῦ μέχρι τῆς Ἄρτης, καὶ τοῦτο ἠμποροῦσε νὰ κριθῇ ὡς πρόοδος καὶ ἐγκατάλειψις τῶν καθορισθέντων εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς 4ης Νοεμβρίου, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶχε μόνον θεωρητικὴν ἀξίαν, διότι εἶχε τὴν σημασίαν προτάσεως, τὴν ὁποίαν οὐδόλως ἦτο βέβαιον ὅτι θὰ ἀπεδέχετο ἡ Πύλη. Τὸ οὐσιῶδες ἦτο ὅτι ἐζητεῖτο ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν πρὸ τῶν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν προαγγελλομένων διαπραγματεύσεων ἡ ἀποχώρησις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἐκ τῆς Στερεᾶς, καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ Καποδίστρια ὁ Ἄγγλος ἀντιπρέσβυς Δῶκινς, ὅταν ἐπέδωσεν εἰς αὐτὸν τὸ πρωτόκολλον τῆς 22ας Μαρτίου, διὰ τῶν ἑξῆς, περιλαμβανομένων εἰς τὴν διακοίνωσιν μὲ τὴν ὁποίαν συνώδευσε τοῦτο:

Τὸ εἰς τὴν συνθήκην τῆς Ἀδριανουπόλεως ἄρθρον, τὸ ἀφορῶν τὴν Ἑλλάδα, εἶχεν ὡς ἑξῆς:

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

14/9/1829

«Ἄρθρον 10. Ὁμολογοῦσα ἡ Ὑψηλὴ Πόρτα τὴν τελείαν Αὐτῆς συγκατάθεσιν εἰς τὰ ὡρισμένα ἐν τῇ τοῦ Λονδίνου συνθήκῃ τῆς 24ης Ἰουνίου (6 Ἰουλίου) 1827 μεταξὺ τῆς Ρωσσίας, τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τῆς Γαλλίας, συναποδέχεται καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς 10/22 Μαρτίου 1829, ἐκ συμφώνου μεταξὺ τῶν αὐτῶν τούτων Δυνάμεων ἀποφασισθεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰρημένης συνθήκης καὶ διαλαμβάνουσαν τοὺς πρὸς τὴν ὁριστικὴν ἐκείνης ἐκτέλεσιν λεπτομερεῖς συμβιβασμούς. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν συναλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων τῆς παρούσης περὶ εἰρήνης συνθήκης ἡ Ὑψηλὴ Πόρτα θέλει διορίσει πληρεξουσίους διὰ νὰ συμφωνήσωσι μετὰ τῶν τῆς Ρωσσικῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς καὶ τῶν Αὐλῶν τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν εἰρημένων ὁρισμῶν καὶ συμβιβασμῶν».

Διὰ τούτου ἀνεγνωρίζετο ἡ Ἑλλὰς ὡς κράτος μὲ ὅρια, ἐξ ἐκείνων ποὺ ἐθεωροῦντο ὡς εὐρύτερα μεταξὺ τῶν ἀρχικῶς προβληθέντων σχεδίων, ἀφοῦ ἐσώζετο ἡ Στερεὰ κατὰ μέγα μέρος. Εἰς τὰ ἑλληνικὰ κέντρα ὅμως ἡ συνθήκη ἠκούσθη μὲ δυσφορίαν. Κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον, διότι τὸ κράτος θὰ παρέμενεν ὑποτελὲς εἰς τὸν σουλτᾶνον, κανεὶς δὲ δὲν ἐννοοῦσε τὴν ἐλευθερίαν, παρὰ μόνον διὰ τῆς ἀνεξαρτησίας, καὶ κατὰ δεύτερον, διότι τὰ τιθέμενα ὅρια ἐκρίνοντο ὡς περιωρισμένα, ἀφοῦ καὶ πρὸς βορρᾶν τὰ ἐπερίμεναν περισσότερον ἐκτεταμένα, ἀπεκλείοντο δὲ ἐκ τῆς Ἑλλάδος νῆσοι μὲ ἐδάφη καθαγιασμένα ἐκ τοῦ χυθέντος διὰ τὴν ἐλευθερίαν αἵματος, ὅπως ἡ Σάμος, ἡ Χίος καὶ ἡ Κρήτη.

Ἐν τούτοις ὁ Καποδίστριας ἀπήντησεν εὐχαριστῶν πρὸς τὸν Πάνιν καὶ διέταξε νὰ ψαλοῦν δοξολογίαι εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς χώρας διὰ τὴν συνθήκην, διὰ τῆς ὁποίας ἀνεγνωρίζετο ἡ Ἑλλὰς ὡς κράτος, καὶ διὰ τὴν νίκην τῶν ρωσσικῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα τὴν ἐπέβαλαν.

Ἡ ἀλήθεια δὲ ἦτο ὅτι ἡ συνθήκη τῆς Ἀδριανουπόλεως ἀποτελοῦσε τὸ πρῶτον διὰ τὴν Ἑλλάδα θετικὸν ἀπόκτημα, ἀφοῦ τὴν εἶχε δεχθῆ ἡ Πύλη καὶ τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ὅτι ὑπῆρξεν ἡ σταθερὰ ἀφετηρία πρὸς τὴν εὐνοϊκωτέραν καὶ ὁριστικὴν λύσιν.

Ἀργότερα ὁ Γλάδστον ἔγραφε περὶ τούτου εἰς τὴν *Σύγχρονον Ἐπιθεώρησιν* τοῦ Ἐδιμβούργου:

«Τὸ δέκατον ἄρθρον τῆς συνθήκης τῆς Ἀδριανουπόλεως ἀποτελεῖ τὸ διεθνὲς συμβόλαιον τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἑλλάδος ὡς κράτους ἀνεξαρτήτου».

Σε ποια βάση διεξαγόταν ο ρωσοτουρκικός πόλεμος; Τι ζητούσε η Ρωσία από την Πύλη την Άνοιξη του 1829;

αἱ ἀξιώσεις τῆς Ρωσσίας ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι:

Πιστὴ ἐκπλήρωσις τῆς συνθήκης τοῦ Ἄκκερμαν. Ἀποζημίωσις διὰ τὰς δαπάνας τοῦ πολέμου καὶ διὰ τὰς ζημίας τοῦ ρωσσικοῦ ἐμπορίου. Πλήρης ἐλευθερία εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον καὶ κατάργησις τῶν νηοψιῶν. Λύσις τοῦ ἑλληνικοῦ ζητήματος.

Ἡ Πύλη ἀπέρριψεν ἄνευ συζητήσεως τὰς ρωσσικὰς προτάσεις καὶ ἐνέτεινε τὰς προσπαθείας διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ μαχομένου τουρκικοῦ στρατοῦ.